

► foglaltassék-e az új alapszabály tervezetében. A közgyűlés nagy többséggel a delegátusok tanácsa mellett foglalt állást. Ezután arról kellett dönteniük a küldötteknek, hogy a régiók szerepeljenek-e a jelenlegi formában az alapszabályban. A régiók kérdésében 123-an igennel, 47-en nemmel voksoltak, 49 küldött pedig tartózkodott a szavazástól.

Szabó József (Határőr) a MUOSZ szervezeti felépítésére vonatkozó elképzelésekkel kapcsolatban megjegyezte: a korábbi működés gyengeségei eddig sem szervezési hibákból eredtek. Szintén egy erős, az újságíró társadalom problémáit nyomon követő elnökség mellett tette le a voksát, hozzátéve: szükséges lenne évenként közgyűlést tartani, ez lehetne ugyanis a közvetlen képviselőt leginkább biztosító megoldás.

Árvai Tivadar (Gazdasági Magazin) a következőket mondta: – Eddigi tapasztalataim alapján úgy tűnik, hogy könnyebb valamit szétzúzni,

kézigránáttal rendet vágni, mint aztán utána felépíteni. Itt mintha az történt volna januárban is, meg most is, hogy valamivel le akartunk számolni, és nem gondoltuk át kellőképpen azt, hogy mit szeretnénk helyébe felépíteni. Alapvetően azt hiányolom, hogy itt, a MUOSZ-nak ezen a testületi ülésén nem fogadtunk el a jövőben megválasztandó elnökség elé feladatokat tűző programot.

Moldován Tamás az etikai kódex kapcsán a sajtó hitelességének fontosságát hangoztatta felszólalásában. Kifejtette: a MUOSZ nem lehet nem politizáló szervezet. Így a szövetség ebben az értelemben független sem lehet, hiszen ha politizál, akkor valami mellett voksol is egyúttal. Szorgalmazta a szakosztályok tevékenységének megerősítését, valamint az elnökség munkáját segítő, megfelelő háttérapparátus létrehívását. Végezetül kérte az elnökséget, hogy sürgesse a sajtótörvény

mielőbbi megalkotását, hiszen csak az adhat védelmet az újságíróknak. A felszólalási jegyek elfogytával *Baló György* bejelentette: javasolja, hogy kerüljön bele az alapszabályba, hogy az elnökség és az etikai bizottság tagjait honorálni lehessen a MUOSZ költségvetéséből. E javaslatot a közgyűlés megszavazta.

Ezt követően ismét *Németh Péter* kapott szót, hogy összegezze az alapszabály tervezetéhez érkezett kiegészítő javaslatokat. A legfontosabb kérdésben – a delegátusok tanácsában – *Szegő Tamás* javaslatát tartotta a legmegfelelőbbnek, hiszen – mint mondotta – ezzel a régiók szerinti és a szakmai alapon történő szerveződés egyaránt megvalósul. Ekkor azonban több „egyperces” következett, amelyben számos küldött szóvá tette: az újságíróknak mindössze 17 százaléka dolgozik vidéken, tehát aránytalan lenne a 19 megye utáni egy-egy képviselő a delegátusok tanácsában.

Szabályzatok és szavazások

Délután *Domány András* foglalta el a levezető elnök posztját, s javasolta, hogy a közgyűlés térjen át a tisztikar és a vezető testületek megválasztására.

A Vitray-konfliktus

„Ügyrenden kívül” *Vitray Tamás* kért szót. Ahogy mondta, magánügygel fordult a közgyűléshez, bár mondandója voltaképpen közügy. Előljáróban közölte: az előző napon, az első szünetben otthagya a tanácskozást, mert fájt a háta és amúgy sem érezte a magáénak azokat az ügyeket, amelyekben itt szavazgatnak és tárgyalnak. Közlendőjének a lényege: a Televízió szombati híradója, beszámolva a közgyűlésről, Vitrayt is megjelentette a képernyőn. Eközben azonban egy mondat hangzott el, miszerint olyanok is ülnek a padosorokban, akik korábban épp olyan alázatosan szolgáltak, mint most. A képi és szöveges mondanivaló tehát egyértelmű, és ő kikéri magának ezt a csúsztatást. Itt ugyanis nem egyszerű vágási hiba történt, hanem tudatos szerkesztés nyomán került személye kétes hírbe. Ha mást pécéztek volna ki, akkor

sem értene egyet az ilyen eljárással. Hitele olyan, amilyen, de ezt ő akarja formálni, és nem kívánja kitenni mások önhitt szórakozásainak. Ma-napság, amikor annyi jöttment zúdul a szakmába, őrizni kell a tisztas ipart. Ő a maga részéről továbbra is alázattal szolgálja a nézőket, épp úgy, mint korábban.

A felszólalást taps fogadta.

Nem volt elnökjelölt

Ezután kezdődött a személyi ügyek tárgyalása. *Pethő Tibor*, a jelölőbizottság elnöke bejelentette, hogy példátlan módon, ezúttal nincs elnökjelölt. Ezért azt javasolta, hogy a főtítkárról és a három alelnökről döntsön egyelőre a közgyűlés. Az előbbi posztra *Nagy József* MUOSZ-titkár, *dr. Szegő Tamás* hivatalban levő főtítkár és *Várhelyi András* elnökségi tag (Búvár) személyét ajánlja, az elnökjelöltek: *Bernáth László* (Esti Hírlap), *Gömöri Endre* (Figyelő) és *Lipovecz Iván* (Heti Világgazdaság). Tucatnyi jelöltet kértek föl, ám kilencen nem vállalták a jelölést.

Előbb tehát a főtítkár-jelölteknek

Szegő Tamás elmondta, ha megválasztják, szeretné befejezni mindazt, amit elkezdett, s persze vállalja a függetlenített főtítkári állást, tehát otthagyja a Népszavát. Fölhívták *Szegő* figyelmét arra a januári ígéretére, miszerint védeni kívánja a MUOSZ állami támogatását és vagyont, ezzel szemben mégiscsak csökkent a juttatás. A válasz: ez a parlament döntése volt, nem rajta múlt a dolog. *Nagy Józsefet* nem faggatták, s mindkét jelölt fölkerült a listára.

A harmadik jelölt, *Várhelyi András* kifejtette, bárki másnál függetlenebb a Kádár-rendszerrel és nem ad vissza üdülőt, egy forintnyi támogatást sem. Nem folytatni akar valamit, hanem elkezdni mindazokat a változtatásokat, amelyekre a szövetségnek szüksége van.

Seszták Ágnes (Képes 7) tette föl a kérdést: igaz-e, hogy *Várhelyi* a két leadott MUOSZ autó közül az egyiket megvásárolta? A felelet: ez „kábátlopási ügy”, nem ő javasolta a kocsik leadását. Viszont tényleg megvette az egyiket, miután megkérdezte az elnököt és a főtítkárt, hogy a kiírt pályázatra beadhatná-e a

kérelmét. A válasz igenlő volt. Végül „Szegőék” döntöttek úgy, hogy övé legyen az autó.

Szegő Tamás erre annyit mondott, hogy a kocsikat a MUOSZ dolgozóinak szánták, de úgy alakult: az egyik kocsira pályázhattak a MUOSZ dolgozói, a másik Várhelyi lett.

Baló György elismerte, hogy tudott a kocsik igényléséről, ám hozzátette: ki kellene nyíltan mondani, hogy emiatt támadható Várhelyi vagy sem.

A jelölt visszalép

Várhelyi András ezek után visszalépett a jelöltségtől, de még sokáig foglalkoztatta a közgyűlést a kocsiumű. Igazából nem derült ki semmi, legföljebb Szegő Tamás újabb megszólalásából annyi, hogy ő írta alá az engedélyt, s hogy Várhelyi maga kérte a kocsit. Ezután az a javaslat született: az egész jelölést újra kell szavazni az új ismeretek nyomán. Ekkor Várhelyi András kifejtette,

A levezető elnök további neveket kért a jelöltlistára. Többen programokat követeltek a jelöltekől, de ezt a javaslatot elutasította a közgyűlés. Ellenben meghallgatta Nagy József életrajzi adataira szorító bemutatóját.

Széchy Ágnes azt javasolta, hogy ne választott, hanem pályázat útján kinevezett személy legyen a főtitkár, de ezt az elképzelést elutasították a küldöttek.

A javasolt új nevek: Feledy Péter, Lipovecz Iván és Tábori András. Ők nem vállalták a megbízatást, de az ezután megnevezett Bencsik Gábor és Moldován Tamás igen. Szavazás következett, s a szavazatszámállítás ideje alatt Németh Péter az ebéd előtt félbehagyott alapszabálymódosítás ügyében hozott kompromisszumos javaslatot.

Eszerint az eredeti, valamint a Szegő féle ajánlat mellé egy harmadik került: a delegátusok tanácsába egy majdan létrejövő testület, a szakosztályok tanácsa öt főt

válasza: ő azért felel, hogy a kiadó-vállalat nyereségesen működjön.

Szabó Ivánt Stuber Sándor amiatt kívánta töröltetni, hogy ő „csak” adatbankos és nem gyakorló újságíró. Ezt a megkülönböztetést Baló György azzal utasította vissza, hogy szerinte egyre nagyobb szükség van ilyen tudású és szakmájú emberekre az újságírásban. Nyugaton ezeket a kollégákat nagyon is megbecsülik. Végül Szabó a listán maradt.

Tarnói Gizella, a szavazatszámálló bizottság elnöke ismertette a főtitkárválasztás eredményét. Semmi nem dőlt el, mert a négy jelölt közül egyik sem kapta meg a szükséges szavazati többséget: Bencsik 66, Szegő 60, Moldován 57, Nagy József 48 voksot kapott.

Ekkor derült ki az is, hogy tulajdonképpen előre nem döntöttek el, mi történjék ilyen esetben, vagyis, hogy csak a két első vagy mind a négy jelölt között döntsön-e az újabb szavazás. Az utóbbi megoldás mellett döntött ezúttal a közgyűlés azzal, hogy most már elég lesz a relatív többség.

Tiszteletbeli elnök: Ritter Aladár

Miután mindenki az urnák elé járult, Németh Péter ismét fölbukkant egy villanásra az alapszabályügyekkel. Meg is jegyezte, ő eszerint amolyan videóklipp, amely a szünetek kitöltésére szolgál. E menet eredménye nyomán bekerült az alapszabályba a tiszteletbeli elnök funkciója. Erre a posztra – közfelkiáltással – Ritter Aladárt választotta meg a közgyűlés. Zúgott a taps.

Főtitkár: Bencsik Gábor

Ekkor szóba került, hogy a még meg sem választott elnökség feladata lesz a nagy huzavona után alapszabályba iktatott delegátusi tanács létrehozása. Határidő: 1989. december 31. Az alapszabály néhány újabb apróbb módosítása után Tarnói Gizella bejelentette az újabb szavazás eredményét: az új főtitkár Bencsik Gábor lett, aki a 223 érvényes szavazatból 98-at mondhat magáénak.

Bencsik Gábor röviden köszönetet mondott a bizalomért, s hozzátette, a jövőben teljes erejével a MUOSZ-t szolgálja.

Ezután ismét Németh Péter és az alapszabály pillanatai következtek. ▶

nem tagadja, belelépett a csapdába és az most rá is csattant. Kimondta, őt Szegő jelölte ki vevőnek, s tudja, honnan fúj a szél; mindenki ismeri az ő nézeteit és szándékait az apparátussal kapcsolatban. Végül bejelentette, ezek után mindenfajta jelöléstől visszalép.

Seszták Ágnes erre kijelentette: visszautasítja, hogy ő lobbizik, és amikor kérdését megfogalmazta, senkinek a szekerét nem tolta, nem is hitte el tulajdonképpen, hogy a kocsivásárlás igaz. Azt várta, hogy Várhelyi megcáfolja.

delegáljon, a többi tagot a területi elv alapján válassza a tagság.

Ritter Aladár egy alváltozatot terjesztett elő: a szakosztályoknak öt helyük legyen, de a szakosztályok tanácsa minden alkalommal az adott témában illetékes kollégát küldhesse. Végül ez utóbbi variációt fogadta el a közgyűlés.

A tanácskozás az elnökség összeállítására fordította ezután figyelmét. Szántó Péter nem értett egyet Király G. István (ILKV) jelölésével, mert kiadói igazgatóként tömegesen bocsátott el újságírókat. Király G.

► Ezúttal a legfontosabb eldöntendő kérdés az volt, hogy a főtitkár és az elnök csak a delegátusok tanácsának döntése alapján hívhatja össze a közgyűlést. Még néhány apróság után pont került az alapszabály végére, s este hat óra tízkor *elfogadta a közgyűlés az új alapokmányt*. Fel is sóhajtott *Domány András*: Ha van főtitkár és alapszabály, van MUOSZ is. A közgyűlés ezek után ismét az alelnökök ügyét akarta elővenni, de többen figyelmeztettek, lehet, hogy e leendő tisztségviselők attól függően vállalják a jelölést, ha tudják ki az elnök. Különben is, ha az előbb sikerült helyben „beszervezni” főtitkár-jelölteket, miért ne sikerülhetne ez az elnöki poszt esetében is? Szóba került, hogy *Baló György* a Magyar Sajtó hasábjain nem utasította el kifejezetten az elnöki jelölését. Többen javasolták tehát, maradjon továbbra is ezen a poszton. Ezután *Róbert László* és *Szántó Péter* neve hangzott el. *Baló György* – amikor megkérdezték tőle, mi a véleménye a jelölésről – azt mondta: hiszen van már két javaslat. *Róbert László*: „Ha Baló nem vállalja, akkor vállalom”. *Szántó Péter* hangsúlyozta, hogy *Baló Györgyöt* magánál alkalmasabbnak itéli. A leköszönő elnök ezután már világosan megfogalmazta, hogy a TV2 műsorigazgatói állása mellett lehetetlennek tartja az elnöki funkció betöltését. Újabb javaslatok következtek. *Eötvös Pálra* először, aki kifejtette: az, hogy ő a Népszabadság főszerkesztője és MSZMP KB-tag, ellene szól a jelölésének. Mindazonáltal, ha személyének szól a javaslat, elfogadja a jelölést, ha jelenlegi posztjának, akkor nem. Egy ideig sikertelen volt a jelöltkérés; *Ráday Mihály*, *Csatár Imre*, *Bajor Nagy Ernő*, *Pethő Tibor*, *Betlen János* és *Domány András* sem vállalta. Ezzel szemben *Szántó Péter* meggondolta magát, elfogadta, hogy szerepeljen a jelölőlistán, amelyre így hárman – *Róbert László*, *Szántó Péter* és *Eötvös Pál* kerültek.

Aczél Endre válasza...

Nyolc óra körül járt az idő, amikor betoppant *Aczél Endre* és szót kért. Sejthető volt, a Vitray-beszédre kíván reagálni. Elmondta, hogy a régi, alázatosan szolgáló újságírókról szóló szövegrészlet – amely a Híradó előző esti tudósításában hangzott el – és a *Vitray Tamást* mutató kép között nincs összefüggés. Legfőképpen

azért nincs, mert a szöveg és a kép nem egymás „alatt” volt látható illetve hallható, hanem egymás után. Pontosabban: előbb hangzott el a szöveg, ekkor „teremtőtlán” látszott, s csak ezt követően jelent meg Vitray a képernyőn. A tényállás ismertetése után *Aczél Endre* kifejtette, kár, hogy Vitray ezt a fórumot használta föl, hogy ugyanannak a szervezetnek, amelyben dolgozik, egy másik műsorát vádolja etikátlansággal. Hozzátette még, a Híradó gyors tempóban dolgozik, a tudósítóknak csekély idejük van a sugárzandó anyag elkészítéséhez. Elismerete, hogy a szükséges képességek sem mindig vannak meg, de semmilyen bántó szándékuk nem volt.

Domány András le akarta zárni az ügyet, de *Erdélyi András* fölállt és szóvá tette: szégyenli, hogy a közgyűlési küldöttek között lincshangulat keletkezett Vitray gyűjtőhangú felszólalásának hatására. Ez a fórum különben sem alkalmas az ilyen dolgok kitergetésére.

Az ellenőrző bizottság megválasztása következett, mégpedig azért, mert az elnökválasztás eredményére várni kellett, még jelölés sem történt az alelnöki posztokra, az elnökségbe és az etikai bizottságba pedig olyanok is belekerülhetnek, akik egyik-másik poszt betöltésére vagy valamelyik említett testület tagságára szóba jöhetnek. Az ellenőrző bizottság mindentől a bonyolult viszonyrendszerrel független, ezért kapott ennek megválasztása elsőbbséget.

Bajor Nagy Ernő a testületek és vezetőik kiválasztásához három szempontot javasolt. A jelölőlistákon nem látja a nemzetiségi lapok munkatársait, pedig szerepeltetésük politikailag fontos és becsület dolga. Ugyancsak hiányolta a katolikus sajtó reprezentánsait és az ellenzéki lapok képviselőit.

Megkezdődött a jelölés az ellenőrző bizottság tagságára. Az előzetes listán szerepelt például *Eörsi István* neve is. Fölmerült, jobb lenne, ha akár az elnökségbe, akár alelnöki pozícióba vagy az etikai bizottságba kerülne. De az is elbizonytalanította a közgyűlést, hogy tulajdonképpen senki nem tudta, egyáltalán vállalna-e bármilyen megbízatást az író? Előzőleg értesítették ugyan az elképzelésről, de visszaigazolást a jelölőbizottság nem kapott. Elhangzott, hogy *Tarnói Gizellát* és *Koltai Ágnes*t se ebbe a testületbe jelöljék, ugyanakkor *Gál Zsuzsán*t „be kellene venni” e csapatba.

Elnök: Róbert László

Később így is szavazott a közgyűlés, ám ekkor jött a szavazatszámoló bizottság vezetője, *Tarnói Gizella* és bejelentette: a MUOSZ új elnöke *Róbert László* lett; 184 érvényes szavazatból 106-ot kapott. *Eötvös Pálnak* 53, *Szántó Péternek* 24, *Katona Évának* 1 voks jutott. Az új elnök a következő szavakkal fordult a közgyűléshez: „Életem legnagyobb kalandjába vágtam. Át kell evickélnünk egy olyan éven, amelynek teljesen más lesz a vége, mint a kezdete. Kötelességünk, hogy a hatalommal szót értsünk, megmutassuk, hogy a magyar újságírók nem olyan rosszak, mint ez a közgyűlés. Tudatában vagyunk annak, hogy ilyen bonyolult helyzetben még nem volt ez az ország. Két kérésem van: nézzünk egymás szemébe, és ha kell, nevesünk.”

Következett az etikai bizottságba való jelölés. Mindjárt el is hangzott az a javaslat, hogy *Vincze Péter* töröljék az előzetes listáról, mivel ő a Reformnál, tehát egy bulvárlapnál dolgozik. *Baló György* azt válaszolta a képtelen diszkriminációra: ez vicc...

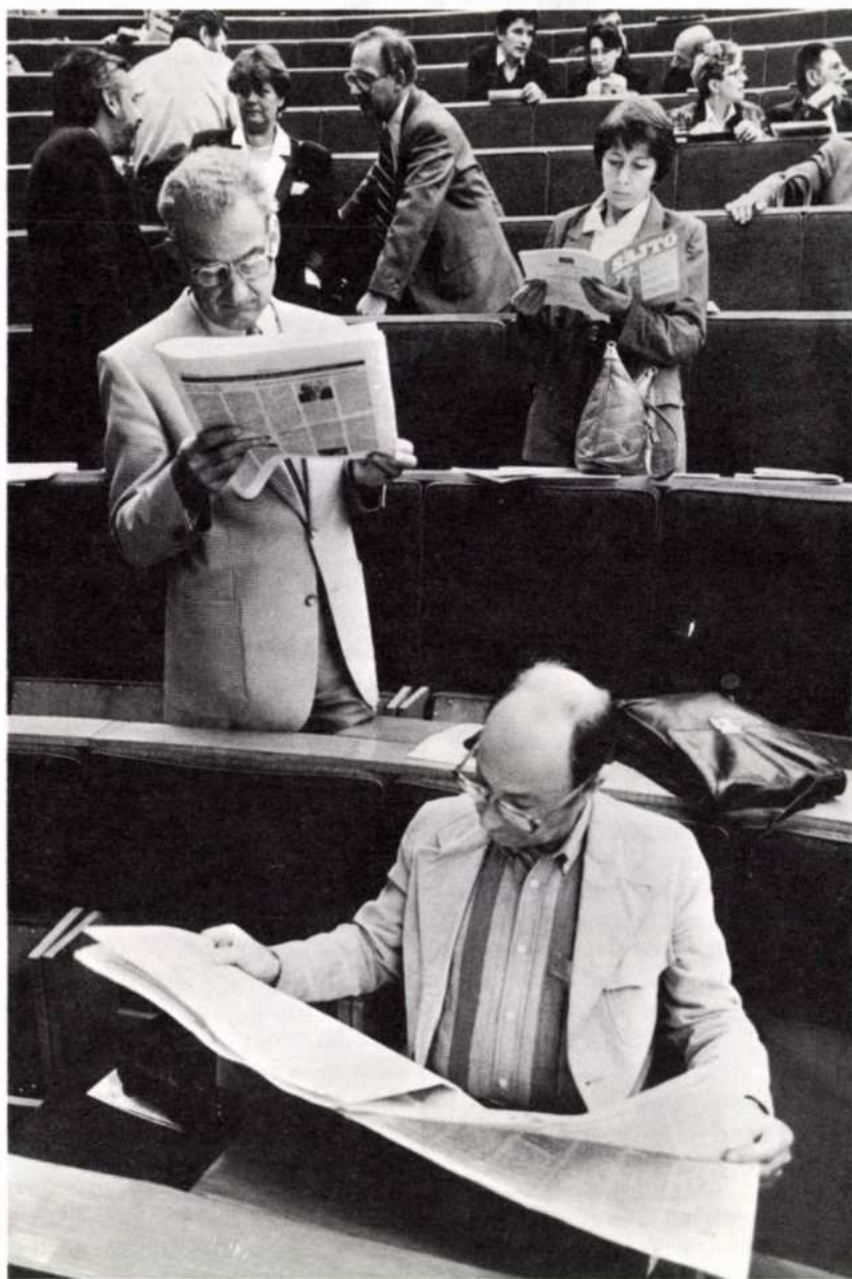
Vincze maradt. Következett az alelnöki posztra való jelölés.

Mellesleg kiderült, hogy időközben mindhárom eredeti kandidátus – *Bernáth László*, *Gömöri Endre* és *Lipovecz Iván* – visszakozott. Így megint csak a helyszínen kellett új neveket ajánlania az egyre csappanó létszámú közgyűlésnek. Megkérdezték *Róbert Lászlót*, tulajdonképpen kikkel működne együtt szívesen. Az elnök először *Ballai Józsefet* nevezte meg, azután *Baló Györgyöt*, a kontinuitás magatartása okán, majd *Lipovecz Ivánt* és *Gömöri Endrét* – noha ők visszavonultak –, *Magyar Ferencet*, *Moldován Tamást*, *Bajor Nagy Ernőt*, *Tarnói Gizellát*. Végre kialakult egy tisztelemlyes lista: a közgyűlés *Lombosi Jenőt*, *Kondacs Pált*, *Rédey Pált*, *Szántó Pétert*, *Szász Istvánt*, *Moldován Tamást*, *Ballai Józsefet*, *Tarnói Gizellát*, *Eötvös Pált* és *Eörsi Istvánt* vette föl szavazólapra. Az alelnököket abszolút többséggel, vagyis 50 százalékkal és egy szavazattal lehet megválasztani – döntött a közgyűlés. S tanulván a főtitkárválasztáskor elkövetett hibából, ezúttal azt is kimondta, hogy a második menetben elég lesz a relatív többség. Ekkor már háromnegyed kilenc volt, s gyanúsán kevesen vol-

tak a teremben. Ki is derült egy számlálásnál, hogy nem szavazóképes a közgyűlés. Rövid ideig tartott csak a zavar, mert sikerült kellő számú küldöttet a büféből és az előtérből a terembe csalogatni. Ezután az elnökség megválasztása következett, e testületbe tíz kollégát kellett delegálni.

A közgyűlés értesült arról, hogy az előzőleg kihúzott *Király G. István* után további hat kollégát kellett törölni a névsorból. *Baló György, Bánki András, Kepes András, Lipovecz Iván, Patak Károly, P. Szűcs Julianna* és *Várhelyi András* nem vállalta. Egy kis közjáték színesítette a jelölést, ugyanis szóba került, hogy a vezető tisztségviselők dönthessék el, kikkel akarnak dolgozni. Erre *Bernáth László* kemé-

nyen közbeszólt: ez maga a sztálinizmus, ezt a dolgot itt kell választással eldöntenünk. Mivel nem volt még eredménye az alelnökválasztásnak, a levezető elnök az etikai kódex elfogadását tűzte napirendre. Az előterjesztő *Láng György* a vita tanulságainak elemzése után két apró javítást javasolt; az egyik az volt, hogy ne szerepeljen a preambulumban, hogy a szakma tisztaságának „megőrzésére” kell törekedni, hanem csak annyi, ez az újságírók „közös ügye”. A másik változás az volt, hogy a szigorú megrovás és a kizárás között még egy büntetési nemet jelöljön meg a kódex, nevezetesen, hogy meghatározott időre – egy évre – föl lehessen függeszteni a tagsági jogokat.

Alelnökök:

Ballai József, Tarnói Gizella, Rédey Pál

Seszták Ágnes tiltakozott az ellen, hogy a kódex az újságírók magánéletébe is beavatkozzon, ám végül ezt a javaslatot – ellentétben az említett kettővel – nem fogadta el a közgyűlés. Ezután *Tarnói Gizella* ismertette az alelnökválasztás eredményét: a 181 érvényes szavazatból 106-ot *Ballai József* kapott, *Tarnói Gizella* pedig 102-t. A következő a listán *Rédey Pál* lett 82 vokssal.

Folytatódhatott ezután az elnökség megválasztása. Megint szóba került, hogy hiányoznak az ellenzéki lapok újságírói. *Lovas Dániel* például javasolta, hogy később az elnökség három ellenzéki kollégát kooptáljon a soraiba, *Domány András* azonban figyelmeztetett: csak üresedés esetén lehet ezt megtenni, akkor is csak két főre van lehetőség. *Róbert László* pedig azt mondta, ez a MUOSZ vezetőség a szövetségi tagok érdekeit képviseli, és így ebből a szempontból mindegy, ellenzéki-e valaki vagy se. Végül csak kialakult a lista; az a döntés született, hogy az eredeti javaslatban szereplők – illetve a közülük le nem mondottak – mellé fölírják az alelnökválasztáskor „kihullottakat” és *Bodor Pált, Magyar Ferencet, Dobsa Jánost, Varga Györgyöt*, valamint *Walkó Györgyöt*.

Ekkor kiderült, már csak 147 küldött van jelen, így határozatképtelenné vált a közgyűlés. Ám a levezető elnök élt azzal az alapszabályban rögzített lehetőséggel, hogy *bezárta, majd újból összehívta* a tanácskozást, és folytatódott az ülés az etikai bizottság megválasztásával.

Az eredetileg javasoltak közül *Cserhalmi Imre, Elek János, Horváthy György, Juhász Judit, Katona Éva* és *Ráday Mihály* lemondta a jelölést, míg *Bodor Pál* korábban az elnökségi listára került át.

A kitartó küldöttek – tíz óra elmúlt már ekkor – jelölési kedve nem apadt. Megint javasolták *Eörsi Istvánt*, ám *Szász István*, mint az író régi elvbárátja, tiltakozott az ellen, hogy valakit csak úgy „rákiabáljanak” egy listára. Ennek ellenére mégis ott szerepelt *Eörsi István* neve a szavazólapon, rajta és a jelölő bizottság által javasoltakon kívül fölkerült még *Koltai Ágnes, Földesi József, Szász István, Magyar Ferenc* és *Szigethy András*. Ezek után a szavazatszámoló bizottság – immár magányosan – éjjelleg összesítette a voksolás eredményét.